

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วและ
ประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน

ผู้เขียน นางสาวสุภัทจารีย์ เชื้อยัง

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ อาจารย์ ดร. จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว และประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาหมอกควันในพื้นที่ตำบลคอนแก้ว (2) เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วและประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน (3) เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว โดยผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งทำการศึกษาทั้งจากเอกสารทางวิชาการตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากการวิจัยภาคสนาม เป็นการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 35 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วรวมถึงประชากรในพื้นที่เขตตำบลคอนแก้วที่เป็นผู้นำ ทั้งที่เป็นผู้นำอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยใช้วิธีการกำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการศึกษา พบว่า สาเหตุของปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลคอนแก้วนั้นมาจากการเผาขยะในครัวเรือน การเผาไร่นาหลังการเก็บเกี่ยว การเผาป่าและจากสาเหตุอื่นๆ เช่น ควันจากยานพาหนะ ฝุ่นละอองและควันไฟที่ลอยมาจากที่อื่นด้วย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วได้มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ทางตรงคือ มีการตราข้อบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมควันไฟและฝุ่นละอองจากการเผามาบังคับใช้ การประชาสัมพันธ์ถึงโทษของการเผา และบทบาททางอ้อมคือ การแก้ไขปัญหาการจัดการขยะในพื้นที่ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของปัญหาหมอกควันในอนาคต ในส่วนของบทบาทของประชาชนในพื้นที่นั้นส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือกับโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วดี โดยนำนโยบาย/โครงการ/ข้อปฏิบัติ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว มีนั้นออกมาเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้รับทราบถึงข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

หมอกควันและวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหามหมอกควันด้วย อีกทั้งยังมีการแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอให้แก่ผู้บริหารและบุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วในบางส่วนเพื่อนำไปพิจารณากำหนดออกมาเป็นแผนงาน/นโยบายที่เหมาะสมกับพื้นที่ของตน ปัญหา อุปสรรค แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหามหมอกควัน คือ ประชาชนบางส่วนยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วจัดทำไว้ โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในพื้นที่บ้านจัดสรร อีกทั้งยังขาดแคลน บุคลากรในด้านนี้ ทำให้การทำงานยังไม่ทั่วถึงประชาชนทุกกลุ่ม และบางโครงการก็ขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหามหมอกควันอย่างยั่งยืนนั้น ต้องเริ่มที่มนุษย์ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของการก่อให้เกิดปัญหามหมอกควันก่อน เช่น การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกที่ดีพร้อมทั้งให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เยาวชน โดยอาจจะมีการเพิ่มลงในบทเรียนพร้อมทั้งมีกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนเหล่านั้น ได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหามหมอกควัน แล้วจึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ต่างๆเหล่านั้นไปให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึกดังกล่าวควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมิใช่ทำเพียงช่วงสั้นๆในช่วงที่เกิดปัญหาวิกฤตหมอกควันเท่านั้น ในปัจจุบัน มีหน่วยงานหลายภาคส่วนที่เข้ามาศึกษาหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน ซึ่งการดำเนินงานยังไม่มีมีการประสานงานและการบูรณาการร่วมกันแก้ไขปัญหามหมอกควันอย่างแท้จริง ทำให้ยังไม่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหามหมอกควันได้อย่างแท้จริง

Independent Study Title	Role of Donkaew Tambon Administrative Organization and People in the Prevention and Elimination of Smog
Author	Miss Supakjaree Cheuayoung
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Lecturer Dr. Jantana Suthijaree

Abstract

The purposes of this study, Role of Donkaew Tambon Administrative Organization and People in the Prevention and Elimination of Smog, were to (1) examine the causes of smog in Don Kaew sub-district, (2) determine the roles of Don Kaew Administrative Organization and the people on smog prevention and solution, and (3) investigate problems, obstacles, guidelines for smog prevention and solution of Don Kaew Administrative Organization. The researcher employed a qualitative method to collect related academic paper and research, and data from field study, interview and participatory observation. The samples were 35 administrators and staff at Don Kaew Administrative Organization, as well as the people living in the area who were formal and informal leaders. The Purposive Sampling was used for data collection.

The findings showed that the causes of smog in Don Kaew sub-district were from household waste burning, post-harvest burning, forest burning, and other factors, such as smoke from vehicles, other places, and dust. The organization had direct roles in issuing a local decree on smoke and dust control and publicizing the drawbacks of burning. Regarding indirect roles, the organization managed waste in the area, increased green spaces, and promoted the knowledge of smog problem effects in the future. For the roles of people, most of them cooperated with the organization by publicizing the policies/projects/practices of Don Kaew Administrative Organization in order to promote the information relevant to smog prevention and solution. Moreover, they also gave opinions/suggestions to the administrators and staff in order to be considered before issuing suitable plans/policies. The problems, obstacles, and guidelines for

smog protection and solution were that some people had not yet involved with the projects of the organization, especially people living in housing developments. The organization also lacked personnel specialized in this field, so they could not service all groups of people. Also, some projects of the organization needed to be cooperated continuously.

According this study, the researcher suggests that in order to promote sustainable smog prevention and solution, the organization should start with humans, the main cause of smog. Awareness should be implanted to youths by adding the contents in school lessons and organizing activities that help them correctly understand smog problem. After that, they will be able to transfer the knowledge to their parents and the community. These activities should also be held continuously, not only when the smog occurs. At present, many offices, central, regional, and local government offices, as well as private sectors are studying to find guidelines for the prevention and solution of smog problem. This process, however, is currently not well cooperated and integrated, so the smog problem is still not effectively solved and prevented.